

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: «Οι Σεληνίτες», Λουκιανός, Αληθής Ιστορία 1.23-26 (διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καλὸς δὲ παρὰ Σεληνίταις νομίζεται,
ἦν πού τις φαλακρὸς ἦ.
Καὶ μὴν καὶ γένεια φύουσιν μικρὸν ὑπὲρ τὰ
γόνατα.
Καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσίν οὐκ ἔχουσιν,
ἀλλὰ πάντες εἰσὶν μονοδάκτυλοι.
Καὶ ἐπειδὴν ἢ πονῶσιν ἢ γυμνάζονται,
γάλακτι πᾶν τὸ σῶμα ἰδροῦσιν,
ὥστε καὶ τυροὺς ἀπ' αὐτοῦ πήγνυνται.
Τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς περιαιρετοὺς ἔχουσι
καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες
παρ' ἄλλων χρησάμενοι ὀρῶσιν.
Τινὲς δὲ καὶ πολλοὺς ἀποθέτους ἔχουσιν, οἱ
πλούσιοι.
Κάτοπτρον δὲ μέγιστον κείται ὑπὲρ φρέατος οὐ
πάνυ βαθέος.
Ἄν μὲν οὖν εἰς τὸ φρέαρ καταβῆ τις,
ἀκούει πάντων τῶν ἐν τῇ γῆ λεγομένων,
ἐὰν δὲ εἰς τὸ κάτοπτρον ἀποβλέψῃ,
πάσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὀρᾷ.
Τότε καὶ τοὺς οἰκείους ἐγὼ ἔθεασάμην
καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ὄμορφος κατὰ τὴ γνώμη των Σεληνιτῶν θεωρεῖται,
αὐτὸς που εἶναι φαλακρὸς.
Και μάλιστα και γένια αφήνουν να φυτρῶσουν
μέχρι λίγο πάνω από τα γόνατα.
Και δεν ἔχουν νύχια στα πόδια,
ἀλλὰ ὅλοι τους εἶναι μονοδάκτυλοι.
Και ὅταν κοπιάζουν ἢ γυμνάζονται,
ιδρώνουν σ' ὅλο τους το σῶμα με γάλα,
ὥστε να πήζουν ἀπὸ αὐτὸ και τυριά.
Και μάτια διαθέτουν πρόσθετα
και πολλοί, αν χάσουν τα δικά τους,
βλέπουν χρησιμοποιώντας εκείνα που παίρνουν
ἀπὸ τους ἄλλους.
Κάποιοι ἔχουν πολλά ἀποθηκευμένα, για ὥρα
ἀνάγκης, οι πλούσιοι δηλαδή.
Και ἓνας τεράστιος καθρέφτης βρίσκεται πάνω ἀπὸ
ἓνα ὄχι πολὺ βαθὺ πηγάδι.
Αν λοιπὸν κάποιος κατεβεί στο πηγάδι,
ἀκούει ὅλα ὅσα λέγονται στη γη,
κι αν κοιτάξει προσεκτικὰ προς τον καθρέφτη,
βλέπει ὅλες τις πόλεις και ὅλα τα ἔθνη.
Τότε εἶδα κι ἐγὼ τους συγγενεῖς μου
και ὅλη την πατρίδα,

εἰ δὲ κάκεῖνοι ἐμὲ ἑώρων,

ἀν ὅμως κι ἐκεῖνοι μ' ἔβλεπαν,

οὐκέτι ἔχω εἰπεῖν.

δεν μπορῶ καθόλου να το πω.

Ὅστις δὲ ταῦτα μὴ πιστεύει οὕτως ἔχειν,

Ὅποιος δεν πιστεύει ὅτι αὐτὰ ἔχουν ἔτσι,

ἂν ποτε καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε ἀφίκηται,

ἀν κάποτε κι αὐτὸς φτάσει ἐκεῖ,

εἴσεται ὡς ἀληθῆ λέγω.

θα καταλάβει ὅτι λέω ἀλήθεια.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

1. Να ἀπαντήσετε στις ἐρωτήσεις που ἀκολουθοῦν με τις ἀντίστοιχες φράσεις του ἀρχαίου κειμένου:

- ❖ Ποια εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση των Σεληνιτῶν;
- ❖ Πῶς εἶναι τα μάτια τους και τι κάνουν, ὅσοι χάσουν τα δικά τους;
- ❖ Πῶς «ἐπικοινωνοῦν» οἱ Σεληνῖτες ἀκουστικά και οπτικά με τη γη;
- ❖ Οἱ κάτοικοι της γης «ἐπικοινωνοῦν» με τους Σεληνῖτες;
- ❖ Τι εἶδε ο ἀφηγητῆς, ὅταν βρέθηκε στη Σελήνη;
- ❖ Ποιος θεωρεῖται ὁμορφος στους Σεληνῖτες;

2. Τι πιστεύετε πως ἐπιδιώκει ο Λουκιανός με ὅσα ἀναφέρει στην τελευταία περίοδο του κειμένου;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ - ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ

1. ἀκούει, νομίζεται: να γραφοῦν τα ἀπαρέμφοτα και οἱ μετοχές του ἐνεστώτα.

2. ἐθεασάμην: να κλίνετε το ρήμα στο χρόνο και την ἐγκλίση που βρίσκεται και να γράψετε το ἀπαρέμφοτο και τη μετοχή του ἴδιου χρόνου.

3. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις λέξεις του κειμένου: ὄνυχας, μονοδάκτυλοι, ὀφθαλμούς, περιαιρετούς, πολλοί.

4. Στο κείμενο υπάρχουν τα ἀπαρέμφοτα εἰπεῖν και ἔχειν. Να ἀναγνωρίσετε το εἶδος τους, να βρεῖτε το ὑποκείμενό τους και να βρεῖτε ἀν ἔχουμε ταυτοπροσωπία ἢ ἐτεροπροσωπία.

Καλή δουλειά!!!